

Nyhetsbrev

BARNRÄTTSPERSPEKTIV OCH SKYDD MOT VÅLDSUTSATTHET

Nytt nyhetsbrev inom barnrätt och våldsutsatthet

Detta är det första nyhetsbrevet som omfattar områdena barnets rättigheter, barn som far illa, barn som närstående, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Nyhetsbrevet utkommer 2–3 gånger per år och förmedlar viktig information som är bra att ha koll på.

Nya lagar och föreskrifter

[Ny lag om hedersförtryck](#) innebär en strängare straffskala för brott med hedersmotiv. Den finns redan lagar om de grövsta brotten. Den nya lagen handlar om den kontroll och de begränsningar i vardagen som personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck utsätts för och som tidigare inte gått att komma åt.

[Barnfridsbrott](#): Ungefär 10 % av alla barn i Sverige har upplevt våld i hemmet någon gång. 5 % har gjort det ofta. Många barn som upplever våld blir också själva utsatta. Det är numera straffbart att utsätta ett barn för att se eller höra vissa brottsliga gärningar, såsom vålds-, frids- och sexualbrott, i en nära relation. Barn som bevittnat brott har rätt till skadestånd. **När vi får misstanke om våld i nära relationer ska vi göra en orosanmälan om det finns närstående barn.**

[Nya föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer](#) inkluderar hälso- och sjukvårdens ansvar att särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd när närstående utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp. Vi får även rätt att bryta sekretess till polisen i syfte att förebygga att det begås allvarigare vålds-, frids- eller sexualbrott mot närstående.

Utbildningar på gång

11 eller 13 oktober: [Negativ social kontroll – allt du behöver veta om hedersförtryck när du arbetar i offentlig verksamhet](#). Sista anmälningssdag 15 september.

En vecka fri från våld består av en mängd föreläsningar och aktiviteter den 22–28 november. Program under utveckling.

[Utmaningar med vuxnas våldsutsatthet](#) 29 november kl. 13-16 är det en öppen digital föreläsning om utmaningar att se och agera när vuxna är våldsutsatta.

Material att ha koll på

[Ny enkätundersökning bland barn och unga](#) i Kronoberg visar på stora utmaningar kring ungas hälsa över tid. Bland annat finns det en negativ utveckling för flera aspekter av hälsa från 2012 och framåt.

[Det gäller 1 av 4](#) - Fakta om barn, sexuella övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2020–2021, Stiftelsen Allmänna Barnhus.

[Filmer om barnets rättigheter i vården](#) 1177 har tagit fram 7 filmer som beskriver olika aspekter av barnets rättigheter i vården.

[Handbok om våld i nära relationer – ett stöd för att identifiera våldsutsatta i länet](#) Länsstyrelsen i Kronobergs län och Region Kronoberg har tagit fram en praktisk handbok om hur vi kan arbeta med personer som utsatts för våld i nära relationer.

Familjeombud

Region Kronoberg har vid publiceringen av detta nyhetsbrev 120 familjeombud. De är interna resurspersoner som uppmärksammar och stöttar verksamheten kring barnets rättigheter, barn som närstående, barn som far illa, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

[Grundutbildningen](#) som är obligatorisk för alla nya familjeombud är den 19 september. Höstens nätverksmöte är den 29 november.

[Den årliga utvärderingen](#) av familjeombudens uppdrag visar på stort engagemang för frågorna men samtidigt utmaningar att få tid och mandat att driva frågor som rör våld i nära relationer, barn som far illa, hedersrelaterat våld och förtryck samt barnets rättigheter inom verksamheten.

[Vad du som verksamhetschef behöver veta om personalens anmälningsskyldighet](#) är en sammanställning av chefsansvaret. Ta gärna stöd av familjeombudet.

Visitkortet "["Vi finns här för dig"](#)" kommer att spridas i våra verksamheter under hösten. Det kan användas för att på ett diskret sätt hänvisa personen till det [samlade stödet för våldsutsatta](#) i länet. Du kan ge den våldsutsatta visitkortet och berätta hur allt stöd i länet finns tillgängligt i den nedersta länken på webbsidan.

Arbetsmetoder och rutiner

[Barnrättsbaserade beslutsunderlag](#)

Vid beslut och verksamhetsförändringar som påverkar barn ska vi göra en prövning av barnets bästa. Mallarna för barnrättsbaserade beslutsunderlag har uppdaterats.

[Nytt stödmaterial vid orosanmälan](#) När du ska fylla i en orosanmälan och behöver stöd i hur du kan beskriva din oro eller misstanke om att barn far illa kan du få inspiration här.

[Exempel på talarmanus](#) Ibland kan det vara svårt att hitta de rätta orden som gör att vi når ut med vad vi vill säga till vårdnadshavare. Talarmanus kan användas när vi gör en orosanmälan samt när vi ska motivera vuxna till att låta barn som anhöriga få information, råd och stöd.

[Barn som närstående och barnfridsbrott](#)

I och med den nya lagen om barnfridsbrott ska hälso- och sjukvården ge barn som bevittnat eller utsatts för våld av närstående rätt till information, råd och stöd. När det rör barn som har bevittnat våld hänvisar vi dem till [Familjefrid Kronoberg](#) för stöd.

Sexuella övergrepp på barn

Om ett barn (även när vårdnadshavare är med) söker vård eller undersökning efter ett sexuellt övergrepp ska vi alltid göra en orosanmälan samt ta kontakt med Barn- och ungdomsklinikens bakjour för läkarundersökning. Dagtid (0470-58 87 80) och primärjour kvällar, nätter och helger (0470-85 84 42).

[Filmer om barnets rättigheter i vården](#)
[Filmer om orosanmälan och barn som far illa](#)

För mer information

Önskar du en kortare eller längre utbildning för din verksamhet inom barnrätt, barn som far illa, barn som närstående, våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck? Önskar du bolla med oss kring dessa frågor i ett konkret ärende? För kontakt eller tips till nästa Nyhetsbrev:

[Susann Swärd](#), människorätts- och barnrättsstrateg

[Valentina Hajra](#), utvecklingsledare våld i nära relationer, barn som far illa samt hedersrelaterat våld och förtryck

Goda verksamhetsexempel

Tandvården har tagit fram en handlingsplan samt [utbildningsfilmer](#) om barnets rättigheter.

Ambulansen har tagit fram uppdaterade rutiner för att stärka arbetet med orosanmälan vid misstanke om att barn far illa.

Rättspsykiatri har tagit fram nya rutiner som uppmärksammar barnrättsperspektivet vid barnbesök till patienter på kliniken.

Barn- och ungdomsklinikens ledningsgrupp har påbörjat ett arbete med att barnrättssäkra alla relevanta ledningsbeslut.

Habiliteringen har påbörjat ett utvecklingsarbete med barnanpassad vård. Inom ramen för detta startas två grupper med Vooglers (Unga vårdutvecklare).

Barnens bästa gäller! i Kronoberg har tagit fram utbildningsfilmer om hur hälso- och sjukvården ska arbeta inom [Kronobarnsmodellen](#).

Länsstyrelsen i Kronobergs län har tillsammans med Region Kronoberg och länets 8 kommuner startat upp **Barnrättsnätverket i Kronoberg**. Nätverket träffas 4 gånger om året och diskuterar barnrättsjuridiska frågor.

På gång

Forskare från hela Europa har samlats kring en [rättighetsbaserad standard](#) för barn som genomgår undersökningar och behandlingar i hälso- och sjukvård.